ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2021/394

od 4. ožujka 2021.

o izmjeni Odluke Vijeća 2014/119/ZVSP o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Vijeće je 5. ožujka 2014. donijelo Odluku 2014/119/ZVSP ([1]).

(2) Na temelju preispitivanja Odluke 2014/119/ZVSP primjenu mjera ograničavanja usmjerenih protiv određenih osoba, subjekata i tijela trebalo bi produljiti do 6. rujna 2021. u pogledu jedne osobe odnosno do 6. ožujka 2022. u pogledu sedam osoba te bi trebalo izbrisati unose za dvije osobe. Informacije u Prilogu Odluci 2014/119/ZVSP u vezi s pravom na obranu i pravom na djelotvornu sudsku zaštitu, uključujući temeljno pravo da zakonom prethodno ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj, trebalo bi ažurirati.

(3) Odluku 2014/119/ZVSP trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka 2014/119/ZVSP mijenja se kako slijedi:

1. u članku 5. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

   „Ova Odluka primjenjuje se do 6. ožujka 2022. U pogledu unosa 17. u Prilogu, mjere iz članka 1. primjenjuju se do 6. rujna 2021.";

2. Prilog se mijenja kako je navedeno u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. ožujka 2021.

Za Vijeće
Predsjednica
A. P. ZACARIAS

([1]) Odluka Vijeća 2014/119/ZVSP od 5. ožujka 2014. o mjerama ograničavanja usmjerenima protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Ukrajini (SL L 66, 6.3.2014., str. 26.).

PRILOG

Prilog Odluci 2014/119/ZVSP mijenja se kako slijedi:

1. u odjeljku A. („Popis osoba, subjekata i tijela iz članka 1.”) unosi za sljedeće osobe brišu se:

   13. Dmytro Volodymyrovych Tabachnyk;

   15. Serhiy Hennadiyovych Arbuzov;

2. odjeljak B. („Pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu”) zamjenjuje se sljedećim:

„B. Pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu

Pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu na temelju Zakonika o kaznenom postupku Ukrajine

Člankom 42. Zakonika o kaznenom postupku Ukrajine („Zakonik o kaznenom postupku”) predviđa se da svaka osoba koja je osumnjičena ili optužena u kaznenom postupku uživa pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu. To uključuje: pravo da bude obaviještena za koje je kazneno djelo osumnjičena ili optužena; pravo da bude precizno i brzo obaviještena o svojim pravima na temelju Zakonika o kaznenom postupku; pravo na branitelja nakon što ga prvi put zatraži; pravo da podnese prijedloge za postupovne radnje; i pravo da ospori odluke, radnje i propuste istražitelja, javnog tužitelja i suca istrage.

Člankom 303. Zakona o kaznenom postupku razlikuju se odluke i propuste koji se mogu pobijati tijekom postupka prije suđenja (prvi stavak) te odluke, radnje i propusta koji se mogu razmatrati na sudu tijekom pripremnog postupka (drugi stavak). Člankom 306. Zakonika o kaznenom postupku predviđa se da pritužbe na odluke, radnje ili propuste istražitelja ili javnog tužitelja mora razmotriti sudac istrage lokalnog suda u prisutnosti podnositelja pritužbe ili njegova branitelja ili pravnog zastupnika. Člankom 308. Zakonika o kaznenom postupku predviđa se da se pritužbe u pogledu propusta istražitelja ili javnog tužitelja da poštuju razuman rok tijekom istrage prije suđenja mogu podnijeti višem javnom tužitelju i da se moraju razmotriti u roku od tri dana od njihova podnošenja. Osim toga, u članku 309. Zakonika o kaznenom postupku navode se odluke sudaca istrage protiv kojih je moguće podnijeti žalbu te se navodi da druge odluke mogu biti predmetom sudskog preispitivanja tijekom pripremnog postupka pred sudom. Štoviše, određene postupovne istražne mjere moguće su samo podložno odluci suca istrage ili suda (npr. zapljena imovine na temelju članaka od 167. do 175. i mjere pritvaranja na temelju članaka od 176. do 178. Zakonika o kaznenom postupku).

Primjena prava na obranu i prava na djelotvornu sudsku zaštitu svake osobe uvrštene na popis

1. Viktor Fedorovych Yanukovych

Kazneni postupak koji se odnosi na zloupotrebu javnih sredstava ili imovine još je u tijeku.

Iz informacija u spisu Vijeća proizlazi da su pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu g. Yanukovycha, uključujući temeljno pravo da neovisni i nepristrani sud u razumnom roku ispita njegov slučaj, poštovani tijekom kaznenog postupka na koji se oslonilo Vijeće. To je osobito dokazano odlukom Visokog antikorupcijskog suda Ukrajine od 11. kolovoza 2020. u kojoj je Sud razmotrio prijedlog Nacionalnog antikorupcijskog ureda Ukrajine i izdao odobrenje za uhićenje g. Yanukovycha. U presudi suda, sudac istrage potvrdio je kako postoji osnovana sumnja da je g. Yanukovych sudjelovao u kaznenom djelu koje se odnosi na zloupotrebu te je potvrdio status g. Viktora Yanukovycha kao osumnjičenika u kaznenom postupku.

Visoki antikorupcijski sud je također utvrdio da g. Yanukovych boravi izvan Ukrajine od 2014. Sud je zaključio da ima dovoljno razloga vjerovati da se g. Yanukovych skrivao od tijela nadležnih za istragu prije suđenja.

U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava Vijeće smatra da razdoblja tijekom kojih g. Yanukovych izbjegava istragu moraju biti isključena iz izračuna razdoblja relevantnog za procjenu poštovanja prava na suđenje u razumnom roku. Vijeće stoga smatra da su okolnosti opisane u odluci Visokog antikorupcijskog suda koje se pripisuju g. Yanukovychu znatno doprinijele trajanju istrage.

2. Vitalii Yuriyovych Zakharchenko

Kazneni postupak koji se odnosi na zloupotrebu javnih sredstava ili imovine još je u tijeku.

Iz informacija u spisu Vijeća proizlazi da su pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu g. Zakharchenka, uključujući temeljno pravo da neovisni i nepristrani sud u razumnom roku ispita njegov slučaj, poštovani tijekom kaznenog postupka na koji se oslonilo Vijeće. To je osobito dokazano odlukama suca istrage od 21. svibnja 2018., 23. studenoga 2018. i 27. studenoga 2019. kojima je izdano odobrenje za pritvaranje g. Zakharchenka.

Osim toga, Vijeće raspolaže informacijama da su ukrajinske vlasti poduzele mjere traganja za g. Zakharchenkom. Istražno tijelo 12. veljače 2020. odlučilo je uvrstiti g. Zakharchenka na međunarodni popis traženih osoba te je proslijedilo zahtjev Odjelu za međunarodnu policijsku suradnju ukrajinske nacionalne policije za unos u Interpolovu bazu podataka.

Istraga prije suđenja nastavljena je 28. veljače 2020. te su provedene postupovne i istražne radnje. Istražno tijelo suspendiralo je istragu prije suđenja 3. ožujka 2020. zaključivši da se g. Zakharchenko skriva od istražnog tijela i od Suda radi izbjegavanja kaznene odgovornosti, da je njegovo boravište nepoznato i da su provedene sve istražne (traganje) i postupovne radnje koje se mogu provesti u odsutnosti osumnjičenika. Protiv te odluke o suspenziji bila je dopuštena žalba.

U okolnostima u kojima obrana ne ostvaruje prava na obranu i prava na djelotvornu sudsku zaštitu ne može se utvrditi povreda tih prava.

U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava Vijeće smatra da razdoblja tijekom kojih g. Zakharchenko izbjegava istragu moraju biti isključena iz izračuna razdoblja relevantnog za procjenu poštovanja prava na suđenje u razumnom roku. Vijeće stoga smatra da su opisane okolnosti koje se pripisuju g. Zakharchenku znatno doprinijele trajanju istrage.

3. Viktor Pavlovych Pshonka

Kazneni postupak koji se odnosi na zloupotrebu javnih sredstava ili imovine još je u tijeku.

Iz informacija u spisu Vijeća proizlazi da su pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu g. Pshonke, uključujući temeljno pravo da neovisni i nepristrani sud u razumnom roku ispita njegov slučaj, poštovani tijekom kaznenog postupka na koji se oslonilo Vijeće. To je osobito dokazano činjenicom da je pisana obavijest o postojanju sumnje dostavljena 22. prosinca 2014., da je protiv odluke o suspenziji kaznenog postupka od 16. lipnja 2017. bila dopuštena žalba te odlukama suca istrage od 12. ožujka 2018., 13. kolovoza 2018. i 5. rujna 2019. kojima je izdano odobrenje za pritvaranje g. Pshonke kako bi bio doveden pred sud da sudjeluje na ročištu povodom prijedloga za određivanje istražnog zatvora.

Vijeće raspolaže informacijama da su ukrajinske vlasti poduzele mjere traganja za g. Pshonkom. Zahtjev za međunarodnu pravnu pomoć poslan je 24. srpnja 2020. nadležnim tijelima Ruske Federacije kako bi se utvrdilo gdje se g. Pshonka nalazi i kako bi ga se ispitalo. Taj se zahtjev još obrađuje. Istraga prije suđenja suspendirana je 24. srpnja 2020. zbog potrebe da se provedu postupovne radnje u kontekstu međunarodne suradnje.

Ruska nadležna tijela odbila su zahtjeve za međunarodnu pravnu pomoć koji su im poslani 2016. i 2018.

Visoki antikorupcijski sud Ukrajine 2. listopada 2020. odbio je žalbu odvjetnika g. Pshonke u kojoj se traži poništavanje obavijesti o postojanju sumnje od 23. prosinca 2014. Sud je zaključio da je obavijest o postojanju sumnje dostavljena u skladu sa Zakonikom o kaznenom postupku Ukrajine i potvrdio status g. Pshonke kao osumnjičenika u kaznenom postupku.

Visoki antikorupcijski sud Ukrajine je 7. svibnja 2020. i 9. studenoga 2020. odbio zahtjev za pokretanje postupka na temelju pritužbe odvjetnikâ u pogledu nedjelovanja Nacionalnog antikorupcijskog ureda Ukrajine u kaznenom postupku. Žalbeno vijeće Visokog antikorupcijskog suda potvrdilo je te odluke 1. lipnja 2020. odnosno 26. studenoga 2020.

U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava Vijeće smatra da razdoblja tijekom kojih g. Pshonka izbjegava istragu moraju biti isključena iz izračuna razdoblja relevantnog za procjenu poštovanja prava na suđenje u razumnom roku. Vijeće stoga smatra da su okolnosti opisane u odluci Visokog antikorupcijskog suda koje se pripisuju g. Pshonki kao i ranije neizvršenje zahtjevâ za međunarodnu pravnu pomoć znatno doprinijeli trajanju istrage.

6. Viktor Ivanovych Ratushniak

Kazneni postupak koji se odnosi na zloupotrebu javnih sredstava ili imovine još je u tijeku.

Iz informacija u spisu Vijeća proizlazi da su pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu g. Ratushniaka, uključujući temeljno pravo da neovisni i nepristrani sud u razumnom roku ispita njegov slučaj, poštovani tijekom kaznenog postupka na koji se oslonilo Vijeće. To je osobito dokazano odlukama suca istrage od 21. svibnja 2018., 23. studenoga 2018. i 4. prosinca 2019. kojima je izdano odobrenje za pritvaranje g. Ratushniaka kako bi bio doveden pred sud da sudjeluje na ročištu povodom prijedloga za određivanje istražnog zatvora.

Vijeće raspolaže informacijama da su ukrajinske vlasti poduzele mjere traganja za g. Ratushniakom. Istražno tijelo 12. veljače 2020. odlučilo je uvrstiti g. Ratushniaka na međunarodni popis traženih osoba te je proslijedilo zahtjev Odjelu za međunarodnu policijsku suradnju ukrajinske nacionalne policije za unos u Interpolovu bazu podataka.

Istraga prije suđenja nastavljena je 28. veljače 2020. u cilju provođenja postupovnih i istražnih radnji. Istražno tijelo suspendiralo je istragu prije suđenja 3. ožujka 2020. zaključivši da se g. Ratushniak skriva od istražnih tijela i od Suda radi izbjegavanja kaznene odgovornosti, da je njegovo boravište nepoznato i da su provedene sve istražne (traganje) i postupovne radnje koje se mogu provesti u odsutnosti osumnjičenika. Protiv te odluke o suspenziji bila je dopuštena žalba.

U okolnostima u kojima obrana ne ostvaruje ta prava ne može se utvrditi povreda prava na obranu i prava na djelotvornu sudsku zaštitu.

U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava Vijeće smatra da razdoblja tijekom kojih g. Ratushniak izbjegava istragu moraju biti isključena iz izračuna razdoblja relevantnog za procjenu poštovanja prava na suđenje u razumnom roku. Vijeće stoga smatra da su opisane okolnosti koje se pripisuju g. Ratushniaku znatno doprinijele trajanju istrage.

7. Oleksandr Viktorovych Yanukovych

Kazneni postupak koji se odnosi na zloupotrebu javnih sredstava ili imovine još je u tijeku.

Iz informacija u spisu Vijeća proizlazi da su pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu g. Yanukovycha, uključujući temeljno pravo da neovisni i nepristrani sud u razumnom roku ispita njegov slučaj, poštovani tijekom kaznenog postupka na koji se oslonilo Vijeće.

Vijeće raspolaže informacijama da su ukrajinske vlasti poduzele mjere traganja za g. Yanukovychem, koji boravi u Ruskoj Federaciji i izbjegava istragu.

U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava Vijeće smatra da razdoblja tijekom kojih g. Yanukovych izbjegava istragu moraju biti isključena iz izračuna razdoblja relevantnog za procjenu poštovanja prava na suđenje u razumnom roku. Vijeće stoga smatra da su opisane okolnosti koje se pripisuju g. Yanukovychu znatno doprinijele trajanju istrage.

9. Artem Viktorovych Pshonka

Kazneni postupak koji se odnosi na zloupotrebu javnih sredstava ili imovine još je u tijeku.

Iz informacija u spisu Vijeća proizlazi da su pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu g. Pshonke, uključujući temeljno pravo da neovisni i nepristrani sud u razumnom roku ispita njegov slučaj, poštovani tijekom kaznenog postupka na koji se oslonilo Vijeće. To je osobito dokazano činjenicom da je pisana obavijest o postojanju sumnje dostavljena 29. prosinca 2014., da je protiv odluke o suspenziji kaznenog postupka od 16. lipnja 2017. bila dopuštena žalba te odlukama suca istrage od 12. ožujka 2018., 13. kolovoza 2018. i 5. rujna 2019. kojima je izdano odobrenje za pritvaranje g. Pshonke kako bi bio doveden pred sud da sudjeluje na ročištu povodom prijedloga za određivanje istražnog zatvora.

Vijeće raspolaže informacijama da su ukrajinske vlasti poduzele mjere traganja za g. Pshonkom. Zahtjev za međunarodnu pravnu pomoć poslan je 24. srpnja 2020. nadležnim tijelima Ruske Federacije kako bi se utvrdilo gdje se osumnjičenik nalazi i kako bi ga se ispitalo. Taj se zahtjev još uvijek obrađuje. Istraga prije suđenja suspendirana je 24. srpnja 2020. radi potrebe da se provedu postupovne radnje u kontekstu međunarodne suradnje.

Ruska nadležna tijela odbila su zahtjev za međunarodnu pravnu pomoć koji im je poslan 2018.

Visoki antikorupcijski sud Ukrajine 8. srpnja 2020. odbio je žalbu odvjetnika g. Pshonke u kojoj se traži poništavanje odluke od 30. travnja 2015. o suspenziji istrage prije suđenja. Sud je također zaključio da je obavijest o postojanju sumnje dostavljena u skladu sa Zakonikom o kaznenom postupku Ukrajine i potvrdio status g. Pshonke kao osumnjičenika u kaznenom postupku.

U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava Vijeće smatra da razdoblja tijekom kojih g. Pshonka izbjegava istragu moraju biti isključena iz izračuna razdoblja relevantnog za procjenu poštovanja prava na suđenje u razumnom roku. Vijeće stoga smatra da su okolnosti opisane u odluci Visokog antikorupcijskog suda koje se pripisuju g. Pshonki kao i ranije neizvršenje zahtjeva za međunarodnu pravnu pomoć znatno doprinijeli trajanju istrage.

12. Serhiy Vitalyovych Kurchenko

Kazneni postupak koji se odnosi na zloupotrebu javnih sredstava ili imovine još je u tijeku.

Iz informacija u spisu Vijeća proizlazi da su pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu g. Kurchenka, uključujući temeljno pravo da neovisni i nepristrani sud u razumnom roku ispita njegov slučaj, poštovani tijekom kaznenog postupka na koji se oslonilo Vijeće. To je osobito dokazano odlukom suca istrage

od 7. ožujka 2018. kojom je izdano odobrenje za provođenje posebne istrage *in absentia*. Štoviše, obrana je obaviještena o dovršetku istrage prije suđenja 28. ožujka 2019. i osiguran joj je pristup materijalima u svrhu upoznavanja s njima. Vijeće raspolaže informacijama da je u tijeku upoznavanje obrane s materijalima.

Žalbeni sud u Odessi u svojoj je odluci od 29. travnja 2020. prihvatio žalbu državnog odvjetnika i g. Kurchenku odredio preventivnu mjeru istražnog zatvora. Sud je također naveo da je g. Kurchenko 2014. napustio Ukrajinu i da se njegova lokacija ne može utvrditi. Sud je zaključio da se g. Kurchenko skriva od tijela nadležnih za istragu prije suđenja kako bi izbjegao kaznenu odgovornost.

Vijeće je obaviješteno o tome da su ukrajinske vlasti 29. travnja 2020. poslale zahtjev za međunarodnu pravnu pomoć Ruskoj Federaciji, koji je 28. srpnja 2020. vraćen neizvršen.

U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava Vijeće smatra da razdoblja tijekom kojih g. Kurchenko izbjegava istragu moraju biti isključena iz izračuna razdoblja relevantnog za procjenu poštovanja prava na suđenje u razumnom roku. Vijeće stoga smatra da su okolnosti opisane u odluci Žalbenog suda u Odessi koje se pripisuju g. Kurchenku kao i neizvršenje zahtjeva za međunarodnu pravnu pomoć znatno doprinijeli trajanju istrage.

17. Oleksandr Viktorovych Klymenko

Kazneni postupak koji se odnosi na zloupotrebu javnih sredstava ili imovine još je u tijeku.

Iz informacija u spisu Vijeća proizlazi da su pravo na obranu i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu g. Klymenka, uključujući temeljno pravo da neovisni i nepristrani sud u razumnom roku ispita njegov slučaj, poštovani tijekom kaznenog postupka na koji se oslonilo Vijeće. To je osobito dokazano odlukama suca istrage od 1. ožujka 2017. i 5. listopada 2018. kojima je izdano odobrenje za provođenje posebne istrage *in absentia*. Vijeće primjećuje da je obrana obaviještena o dovršetku istraga prije suđenja 2017. odnosno 2018. te da su joj otada dostavljeni materijali kaznenog postupka za upoznavanje s njima. Obrana trenutačno preispituje i pregledava veliku količinu dostupnih materijala u vezi s istragom prije suđenja u okviru kaznenog postupka. Vijeće smatra da dugo razdoblje upoznavanja s materijalima treba pripisati obrani.”.